

aware of the purpose (freely) (*idamatthanti*)
 “Kinsman of the Sun” (epithet of the Buddha) හිරු ගොත් වංශයේ (*ādiccabandhu*)
 a being සත්වයෙක් (*bhūta*)
 a being සත්වයා (*satta*)
 a bull-elephant නාග (*nāga*)
 a woman මාගම, කාන්තාව, ස්ත්‍රිය (*mātugāma*)
 abandoning, abandonment ප්‍රහාණය කි. (*pahāna*)
 able ප්‍රතිබල, හැකි (*paṭibala*)
 abstinence වෙන්වීම (*veramaṇī*)
 accomplishment in සම්පදාව (*sampadā*)
 accustomed to පුරුදු (*paricita*)
 achievement අධිගමය (*adhigama*)
 achievement සාක්ෂාත් කිරීම (*adhigama*)
 acquisition උපධි (කෙලෙස් සහිත කර්ම) (*upadhi*)
 act of giving දානය (*dāna*)
 action කර්මය (*kamma*)
 action ක්‍රියාව (*kammanta*)
 actual සත්‍ය (*tatha*)
 actuality සත්‍ය බව (*tathatā*)
 adroit දක්ෂ (*kovidā*)
 advantage, benefit වාසිය (*atthavasa*)
 affection ප්‍රේමය (*pema*)
 affection ස්නේහය (*sineha*)
 afflicted spirit ප්‍රේත (*peta*)
 affliction වෙහෙස (*daratha*)
 affliction පීඩාව (*byāpajja*)
 affliction ආබාධ (*byābādha*)
 affliction, afflicted, ill ආබාධය (*ābādha*)
 affliction, afflicted, ill රෝගාබාධ (*ābādha*)
 aggregate ස්කන්ධ (*khandha*)
 aggregate of clinging උපදානස්කන්ධය (*upādānakkhandha*)
 aging ජරාවට පත්වීම, දිරායාම, වයසට යාම (*jarā*)
 agitation කලබල වීම (*paritassanā*)
 agreeable මනාප බව, ප්‍රිය බව (*manāpa*)
 agreement එකඟතාව (*sāmañña*)
 aid to enlightenment බෝධිපාක්ෂික (*bodhipakkhiya*)
 air වාතය, වායෝ (*vāyo*)
 alert නිපක, ස්ථානෝචිත ප්‍රඥාව, තැනට සුදුසු නුවණ (*nipaka*)
 alertness නිපක බව (*nepakka*)
 all සියල්ල (*sabba*)
 almsfood පිණ්ඩපාත (*piṇḍapāta*)

alteration අන්‍ය ස්වභාවය (*aññathābhāva*)
 an outcast වණ්ඩාල (*caṇḍāla*)
 analytical knowledge පටිසම්භිදා (*paṭisambhidā*)
 anger ක්‍රෝධය (*kodha*)
 anguish උපායාස (*upāyāsa*)
 anguish වෙහෙස (*upāyāsa*)
 anguish පීඩාව (*dara*)
 animal realm තිරිසන් යෝනිය (*tiracchānayoṇi*)
 annihilation උච්ඡේද ද්‍රාණ්ඩිය (*uccheda*)
 appearance පෙනුම (*ākappa*)
 applicable ඕපනයික (*opanayika*)
 appreciative joy මුදිතාව (*muditā*)
 arahant රහතන් වහන්සේ (*arahant*)
 ardent කෙලෙස් තවන වීරිය (*ātāpī*)
 argument වාදය (*bhaṇḍana*)
 arising හටගැනීම (*udaya*)
 arising හට ගැනීම (*uppāda*)
 arising හටගැනීම, සමුදය (*samudaya*)
 arising of thought සිත ඉපදවීම (*cittuppāda*)
 arousing of energy අරඹන ලද වීරිය (*ārambha*)
 arranging of kamma හවය (*bhava*)
 arrogance අතිමානය (*atimāna*)
 as it really is යථාභූත, ඇති පරිදි (*yathābhūtaṃ*)
 as noun: a correct perspective; as a bāhubhihi adjective: one who has a correct perspective විකෘති නොවූ දැක්ම (*aviparītadassana*)
 ascetic ශ්‍රමණ (*samaṇa*)
 ascetic life, asceticism; ශ්‍රමණ බව (*sāmañña*)
 aspiration පැතුම (*paṇidhi*)
 aspiration පැතුම (*patthanā*)
 assembly රැස්වීම, හමුව (*parisā*)
 astute යහපත පිණිස ඇති නුවණ (*añeḷamūga*)
 at ease පහසුවෙන් (*appossukka*)
 at ease අල්පෝස්සුක (*appossukka*)
 attachment බැඳීම (*ajjhosāna*)
 attachment දැඩිව අල්ලා ගැනීම (*abhinivesa*)
 attachment ආලය (*ālaya*)
 attained (final) Nibbāna පිරිනිවන් පෑ (*parinibbuta*)
 attainment සාක්ෂාත් කිරීම (*patti*)
 attendance hall උපස්ථාන ශාලාව (*upaṭṭhānasālā*)
 attention මනසිකාරය, අවධානය (*manasikāra*)
 attracting a retinue සංග්‍රහ කි. (*saṅgha*)
 attribute; manifestation ස්වරූපය (*apadāna*)
 attribute; manifestation වර්තය (*apadāna*)
 attribute; manifestation ලක්ෂණ (*apadāna*)
 austerity තපස (*tapa*)

authority ආධිපත්‍යය (*ādhipateyya*)
 aversion පටිසය, අමනාපය (*paṭigha*)
 bad destination දුගති, නරක උපත් (*duggati*)
 barren හුල (*khila*)
 base මූලික කාරණාව (*nidāna*)
 base of neither-perception-nor-non-perception
 නේවසක්ඛ්‍යානාසක්ඛ්‍යායතනය
 (*n'evasaññānāsaññāyatana*)
 base of nothingness ආකිඤ්චක්ඛ්‍යායතනය
 (*ākīñcaññāyatana*)
 base of the infinity of consciousness
 වික්ඛ්‍යාණක්ඛ්‍යායතනය
 (*viññāṇañcāyatana*)
 base of the infinity of space
 ආකාසානක්ඛ්‍යායතනය
 (*ākāsānañcāyatana*)
 based upon, connected with, dependent on (suffix)
 මුල් කරගෙන, නිසා (*nissita*)
 baseless තුවිෂ් (*tuccha*)
 basis අරමුණ (භාවනා) (*ārammaṇa*)
 basis for psychic potency ඉර්ධිපාද (*iddhipāda*)
 basis of attracting a retinue සංගභවත්තු
 (*saṅgahavatthu*)
 basis of transcendence අභිභායතන (*abhibhāyatana*)
 basis, ground මූලික (*vatthu*)
 beauty වර්ණය, ලස්සන (*vaṇṇa*)
 beauty, beautiful සුභ, ලස්සන (*subha*)
 becoming otherwise වෙනස් ස්වභාවකට පත්වීම
 (*aññathābhāvi*)
 behavior හැසිරීම (*samācāra*)
 being attached to බැඳුණු (*ajjhosāya*)
 belonging to other sects (wanderers outside the
 Buddhist fold) අන්‍යාගමික (*aññatitthiya*)
 belonging to self ආත්මයට අයිති (*attaniya*)
 benefit ආනිසංස (*ānisaṃsa*)
 bewilderment කෙසේද කෙසේද යන සැක
 (*kathaṅkathā*)
 birth උපදීම, උපත (*jāti*)
 bitterness අසතුට (*appaccaya*)
 bitterness අමනාපය (*appaccaya*)
 black කළු (*kāla*)
 blame නින්දා ක. (*nindā*)
 blameless, blamelessness අනවද්‍ය (*anavajja*)
 blameless, blamelessness නිවැරදි (*anavajja*)
 blameworthy ගැරහුම් ලබන, වැරදි සහගත
 (*gārayha*)
 blameworthy වැරදි සහගත, සාවද්‍ය (*sāvajjā*)
 blemish උපක්ලේෂ (*aṅgaṇa*)

bliss; happiness; pleasure; pleasant (feeling) සැපය,
 සුවය (*sukha*)
 bodily කායික (*kāya*)
 body සරීරය (*sarīra*)
 body, bodily කය, ශරීරය (*kāya*)
 body-witness කාය සක්ඛි (*kāyasakkhin*)
 bond බන්ධනය (*bandha*)
 bond, bondage බන්ධනය (*yoga*)
 bondage බන්ධනය (*vinibandha*)
 bondage එක්වීම, සංයෝගය, බන්ධනය
 (*samyoga*)
 brahmin (caste) බ්‍රාහ්මණ (*brāhmaṇa*)
 breakthrough ධර්මය තුලට විනිවිද යාම
 (*abhisamaya*)
 breathing ආනාපාන (*ānāpāna*)
 brief (of speech) කෙටියෙන්, සංක්ෂේපයෙන්
 (*saṅkhitta*)
 building up (vs. dismantling) ගොඩ නැගීම (*ācaya*
 (vs. *apacaya*))
 calamity විපත (*anaya*)
 carefully සකසා, සකස්කොට (*sakkacca*)
 carnal සාමීස (*sāmisa*)
 causation හේතුව (*nidāna*)
 cause නිදානය (*nidāna*)
 cause හේතුවෙන් (*hetu*)
 celibacy බ්‍රහ්මචාරීච්ච (*brahmacariya*)
 cessation නිරෝධය, නැති වීම (*nirodha*)
 change විපරිනාමය, වෙනස්වීම (*vipariṇāma*)
 clansman කුලපුත්‍රයා (*kulaputta*)
 cleansing පිරිසිදු කරන, සෝදන (*vodāna*)
 clear comprehension සිහි නුවණ, සම්පජ්ඣ්ඤය
 (*sampajañña*)
 clearly comprehending සිහි නුවණ, සම්පජ්ඣ්ඤය
 (*sampajāna*)
 clinging උපාදාන (*upādāna*)
 clinging බැඳීම (*upādāna*)
 close association, socializing සංසර්ගය, ළඟින්
 ඇසුරු කී. (*samsagga*)
 clung-to බැඳුණු (*upādinna*)
 coarse ගාමා, පහත් (*duṭṭhulla*)
 coarse ගොරෝසු, රුක්ෂ (තපස්) (*lūkha*)
 cognized දැනගත් (*viññāta*)
 comes to be uprooted මූලින් උපුටා ලූ
 (*samugghāta* (in phrase: *samugghātaṃ*
gacchati))
 comfort, comfortable සැප සහගත (*sāta*)
 companionship හිතමිතුරු කම (*sahavyata*)
 company පිරිස් සහිතව (*saṅgaṇika*)

company (of beings) සන්ච නිකාය (*kāya*)
 compassion අනුකම්පාව (*anukampā*)
 compassion කරුණාව (*anukampā*)
 compassion කරුණාව (*karuṇā*)
 compassion කරුණාව (*kāruṇīya*)
 competence in wisdom ප්‍රතිබල ප්‍රඥාවෙන්
 (*paññāveyyattiya*)
 competent ව්‍යක්ත (*viyatta*)
 compliance අනුගත වීම (*anunaya*)
 conceit මාන්තය (*māna*)
 conceiving (as act) මගේ යැයි හැඟීමක් ඇති ක.
 (*maññanā*)
 conceiving (as product) මගේ යැයි හැඟුණු
 (*maññīta*)
 concentrated එකඟ (*samāhita*)
 concentration සමාධිය (*samādhi*)
 concerned අපේක්ෂා සහිත (*apekha*)
 concise statement (*uddesa*)
 concord සාමග්‍රිය (*sāmaggī*)
 condition හේතුව (*paccaya*)
 conditioned සංඛත, හේතුවෙන් හටගත්
 (*saṅkhata*)
 conditioned by volition චේතනාවෙන් සැදුණු
 (*abhisañcetaṅgī*)
 conducive to renewed existence පුනර්භවය ඇති
 කරවන (*ponobhavika*)
 confidence පැහැදීම, ප්‍රසාදය (*pasāda*)
 confidence ශ්‍රද්ධාව (*saddhā*)
 confinement සම්බාධ, බාධක (*sambādha*)
 conflict අර්බුදය (*raṇa*)
 confusion මුලාව, පටලැවීම (*sammoha*)
 consciousness විඤ්ඤාණය, දැනීම (*viññāṇa*)
 consent ඉවසීම (*adhivāsana*)
 consent භාර ගැනීම (*adhivāsana*)
 considering සලකා බැලීම (*samanupassanā*)
 constant in one's actions අඛණ්ඩව කරන
 (*santatakāri*)
 constant in one's behavior අඛණ්ඩව පුරුදු කරන
 (*santatavutti*)
 consummate one මුලුමනින්ම පිරිපුන්, කේවල
 (*kevalī*)
 contact ස්පර්ශය (*phassa*)
 contact ස්පර්ශයෙන් හටගත් (*samphassa*)
 contemplating සිහි කිරීම (විමසමින්)
 (සතිපට්ඨානය) (*anupassī*)
 contemplation විමසා බැලීම (සතිපට්ඨානය)
 (*anupassanā*)
 contemplation අනුපස්සනා (*anupassanā*)
 contention විග්‍රහ (*viggaha*)

contentment සන්තෘෂ්ටිය (ලද දෙයින්) සතුටු
 වීම (*santutṭhi*)
 contentment සන්තෝෂය (*santosa*)
 cooled සිහිල් වූ (*sītibhūta*)
 cord of sensual pleasure කාමගුණ (*kāmaguṇa*)
 cordiality සිහිකල යුතු (*sārāṇīya*)
 core සාරවත්, හරවත් (*sāra*)
 corpse මළ සිරුර (*peta*)
 corrupt වැගිරීම (*avassuta*)
 counterpart ඊට සමාන, ප්‍රතිභාග (*pañibhāga*)
 course of thought පරිච්ඡේද කි. (*parivattakka*)
 covetousness අභිධ්‍යාව (*abhijjhā*)
 covetousness දැඩි ලෝභය (*abhijjhā*)
 craftiness, trick කපටි (*sāṭheyya*)
 crafty, deceptive සඵ, කපටි (*saṭha*)
 craving තණ්හාව (*taṇhā*)
 craving තණ්හාව (*sota*)
 creation නිර්මිත දේ, නිර්මාණය (*nimmāna*)
 cruelty කාර බව (*viheṣā*)
 cultivated බහුල ව වැඩු (*bahulikata*)
 cycle of birth & death (saṃsāra) සසර ගමන
 (*addhāna*)
 cycle of birth and death සංසාරය (*saṃsāra*)
 danger ආදීනව (*ādīnava*)
 dark අඳුර (*kāla*)
 death මරණය (*maraṇa*)
 deathless අමාත (*amata*)
 deceiver කුහක, නැති ගුණ පෙන්වන (*kuhaka*)
 decline පිරිහීම (*parihāna*)
 decline පිරිහීම (*sammosa*)
 deed ක්‍රියා (*kamma*)
 deferential යටහත් පහත්, ගරු සරු ඇති
 (*sappaṭissa*)
 defilement උපක්ලේෂ (*upakkilesa*)
 defilement කෙලෙස් (*upakkilesa*)
 defilement කෙලෙස් (*kilesa*)
 defilement කෙලෙස් (*saṅkilesa*)
 deformed අංග විකල, විරූපි, විකල (*byāpanna*)
 degradation පිරිහීම (*okāra*)
 deity දේවතාවිය (*devatā*)
 deity, god දෙවියා (*deva*)
 dejection දොම්නස (*domanassa*)
 delight සතුට (*nandī*)
 delight රතිය, ආසාව (*rati*)
 delightful රමණීය (*raṃaṇīya*)
 delusion මෝහය (*moha*)
 demerit, demeritorious පව (*apuñña*)
 demerit, demeritorious පාපී (*apuñña*)

demon;devil යකා (*yakkha*)
 denigration ගුණ මැකීම (*makkha*)
 dependence ඇසුරැ කරගෙන (*nissaya*)
 dependent on හේතුවෙන් (*upādāya*)
 dependent origination පටිච්ච සමුප්පාදය,
 හේතුවල දහම (*paṭicca-samuppāda*)
 dependently originated පටිච්ච සමුප්පාදයෙන්
 හටගත් (*paṭicca-samuppāna*)
 derived from හටගත් (යමකින්) (*upādāya*)
 descent බැසගැනීම (මව් කුසට) (*avakkanti*)
 descent බැසගැනීම (මව් කුසට) (*okkanti*)
 describing විස්තර කී. (*paññāpana*)
 description පැහැදීම (*paññatti*)
 designation අධිවචන (*adhivacana*)
 designation යෙදෙන නම (*adhivacana*)
 desire ඡන්දය, කැමැත්ත (*chanda*)
 destination ගතිය, පරලොච උපත (*gati*)
 destination කෙළවර, අවසානය (*parāyana*)
 destruction ක්ෂය වීම, කෙලෙස් නැති වීම
 (*khaya*)
 deterioration පිරිහීම, හීන වීම (*hāna*)
 determination; volitional formation ටෙධර්ශය
 (*abhisankhāra*)
 developed වැඩුණු (*bhāvita*)
 development වැඩීම (*bhāvanā*)
 devoted to තදින් යෙදුනු (*anuyutta*)
 devotion හක්තිය (*pema*)
 Dhamma-follower ධම්මානුසාරී (*dhammānussarī*)
 difference වෙනස (*nānākaraṇa*)
 diligence අනලස් බව (*anālassa*)
 diligence කම්මැලි නැති බව (*anālassa*)
 diligent අනලස් (*analasa*)
 diligent කම්මැලි නැති (*analasa*)
 direct knowledge අවබෝධය (රහතුන්ගේ)
 (*abhiññā*)
 disagreeable අමනාප (*amanāpa*)
 disagreeable අකමැති (*amanāpa*)
 disappearance අතුරුදහන් වීම (*antaradhāna*)
 disappearance නොපෙනී යාම (*antaradhāna*)
 disaster ව්‍යසනය (*byasana*)
 discerning, intelligent විචක්ෂණ, නුවණැති
 (*vicakkhaṇa*)
 disciple ශ්‍රාවකයා (*sāvaka*)
 discipline විනය (*vinaya*)
 disciplined විනීත, හික්මුණ (*vinīta*)
 discontent අතෘප්තිය (*arati*)
 discontent අරතිය (*arati*)
 discrimination විමසීම (*vicaya*)

discrimination (*vidhā*)
 discrimination of dhamma ධර්මය විමසීම
 (*dhammavicaya*)
 disenchantment අවබෝධ ක. (*nibbidā*)
 disgust පිළිකුල් ක. (*jigucchā*)
 disintegrating වැනසෙන, නැසෙන, බිඳෙන
 (*palokita*)
 disintegration වැනසී යාම, බිඳී යාම (*paloka*)
 dismantling (i.e., of the round) කඩා දැමීම (*apacaya*)
 disparity වෙනස (*adhippayāsa*)
 dispassion විරාගය (*virāga*)
 dispelling darkness අඳුර දුරු කරන (*tamonuda*)
 dispensation සාසනය (*sāsana*)
 disposition නැඹුරුව (*adhimutti*)
 dispute විවාදය (*vivāda*)
 disrepute අපකීර්තිය (*asiloka*)
 dissatisfaction අරතී (*anabhirati*)
 dissatisfaction අසතුට (*anabhirati*)
 dissatisfaction අතෘප්තිය (*anabhirati*)
 distinction වෙනස (*visesa*)
 distorted vision විපරිත දැක්ම, විකෘති දැක්ම
 (*viparītadassana*)
 distortion විකෘතිය (*vipallāsa*)
 distraction වික්ෂේප (*vikkhepa*)
 distress, frustration, affliction විසාන, පීඩාව
 (*vighāta*)
 disturbance, anger කෝපය (*kopa*)
 diversity නා නා ස්වභාව, නොයෙක් (*nānatta*)
 divine දිව්‍ය (*dibba*)
 divine ear දිව කණ, දිව්‍ය ශ්‍රවණය (*dibbasota*)
 divine eye දිවැස (*dibbacakkhu*)
 divine messenger දේවදූතයා (*devadūta*)
 divisive speech කේළාම් (*pisuṇā vācā*)
 doctrine වාදය, ආගම (*vāda*)
 doctrine of activity ක්‍රියාවේ ඵල ඇත යන දෘෂ්ඨිය
 (*kiriyavāda*)
 doctrine of inactivity ක්‍රියාවේ ඵල නැත යන
 දෘෂ්ඨිය (*akiriyavāda*)
 doctrine of non-causality හේතුවකින් තොරව
 සිදුවන යන දෘෂ්ඨිය (*ahetukavāda*)
 domain විෂය (*visaya*)
 doubt විචිකිච්ඡාව, සැකය (*vicikicchā*)
 drowsiness මීද්ධ (*middha*)
 dual Saṅgha උභය සංඝයා (*ubhatośaṅgha*)
 dullness චීන, හැකිළු බව (*thīna*)
 duplicity බොරුවට ඇඟවීම (*kuhana*)
 dwelling විහරණය, වාසය කී. (*vihāra*)

dwelling at ease පහසු විහරණය, සැප වාසය
(*phāsuvihāra*)

dwelling of Brahmā බ්‍රහ්ම විහාර (*brahmavihāra*)

dyad ද්වය, ද්විත්ව, දෙක (*dvaya*)

ear කණ (*sota*)

earth පඨවි, පොළව (*paṭhavi*)

easy to speak to සුවච, කීකරු (*suvaca*)

edible food කබලිංකාර (*kabaliṅkāra*)

eel-wriggling අමරාවික්ඛෙපවාදය (*amarāvikkhepa*)

effort වීරිය (*yoga*)

effort වායාමය (*vāyāma*)

elaboration (as product) ප්‍රපඤ්ච කල (*papañcita*)

elation ඉපිල යාම (සතුටින්) (*ubbilla*)

elder (bhikkhu) ථේර (*thera*)

element ධාතු (*dhātu*)

elimination [of defilements] කෙළෙස් ලිහා හරින
(*sallekha*)

eloquence පටිභාන, විශේෂ වැටහීම (*paṭibhāna*)

emancipation මිදීම, මෝක්ෂය (*vimokkha*)

emergence නැගිටීම (*vuṭṭhāna*)

emptiness හිස් බව (*suññatā*)

empty හිස් (*tuccha*)

empty හිස් (*suñña*)

endearing speech ප්‍රිය වචනය (*peyyavajja*)

endeavor වීරිය කී. (*nikkama*)

energy වීරිය (*viriya*)

engagement උපාය (*upaya*)

enlightened බෝධිය (*bodha*)

enlightenment සම්බෝධිය, චතුරාර්ය සත්‍ය
අවබෝධය (*sambodhi, sambodha*)

enmity වෛරය (*vera*)

envy ඊර්ෂ්‍යාව (*issā*)

eon කල්පය (*kappa*)

equanimity උපේක්ෂාව (*upekkhā*)

eradication මුලින්ම නැති කල, ප්‍රභාණය වීම
(*samuccheda*)

escape නිදහස් වීම, නිස්සරණය (*nissaraṇa*)

established පිහිටි (සද්ධාව) (*patitṭhita*)

establishment පිහිටුවීම (සිතිය) (*patitṭhā*)

establishment of mindfulness සිතිය පිහිටුවීම
(*satipaṭṭhāna*)

esteemed මනෝභාවනීය (*manobhāvanīya*)

eternal ශාස්ථික (*sassata*)

everlasting ස්ථිර (*dhuva*)

evil පව් (*pāpa*)

evil desire පාපී ආශාව (*pāpicchā*)

exalted මහග්ගත (*mahaggata*)

examination උපවිචාර (*upavicāra*)

examination මනසින් යළි යළි සිතනව (*upavicāra*)

examination විචාර කී. (*vicāra*)

exasperation අසතුට (*anabhiraddhi*)

excellence විශේෂ බව (*visesa*)

excellent ඉහළ (*uttari*)

exertion පරාක්‍රමය (*parakkama*)

exhaustion මහන්සිය (*pariyādāna*)

exhortation අවවාදය (*ovāda*)

expansion විපුල බව (*vepulla*)

explanation වෛයාකරනය, පැහැදිලිකිරීම
(*veyyākaraṇa*)

exposition පර්යාය (*pariyāya*)

expression ව්‍යවහාරය, කියන විදිහ (*vohāra*)

extermination විභවය (*vibhava*)

external (sense bases) බාහිර (*bāhira*)

external, externally බාහිර (*bahiddhā*)

extinction අභාවය, මුලුමනින්ම නැතිවීම
(*saṅkhaya*)

eye ඇස (*cakkhu*)

factor අංගය (*aṅga*)

factor කරුණ (*aṅga*)

factor of enlightenment බොජ්ඣංග, බෝධි අංග
(*bojjhaṅga*)

factor of enlightenment, enlightenment factor
සම්බෝධි අංග (*sambojjhaṅga*)

factor of the Dhamma දහම් පදය (*dhammapada*)

faculty ඉන්ද්‍රිය (*indriya*)

failure අසාර්ථක වීම (*byāpatti*)

failure විපත (*vipatti*)

faith-follower සද්ධානුසාරී (*saddhānūsārī*)

falling away චුනවීම (*cavana*)

false speech බොරු, අසත්‍ය වචන (*musāvāda*)

fame යසස (*yasa*)

fault වැරද්ද (*sandosa*)

fear භය, තැනි ගැනීම (*chambitatta*)

fear භය (*bhaya*)

fear and terror භය බීරාන්ත බව (*bhayabherava*)

fear of wrongdoing පවට භය (*ottappa*)

fearlessness of wrongdoing පවට බය නැති බව
(*anottappa*)

fearlessness of wrongdoing නොත්තප්ප (*anottappa*)

feat of psychic potency ඉර්ධි ප්‍රාතිහාර්යය පෑම
(*iddhābhisankhāra*)

feature සලකුණ (*anubyañjana*)

feeling වේදනාව (*vedanā*)

feeling, what is felt විදින (*vedayita*)

female lay follower උපාසිකා (*upāsikā*)

femininity ස්ත්‍රී භාවය (*itthatta (2)*)

fetter සංයෝජනය (<i>saṃyojana</i>)	gentleness මෘදු බව (<i>maddava</i>)
fever දැවීම (<i>pariḷāha</i>)	gentleness මෘදු බව (<i>mudutā</i>)
fewness of desires අල්පේච්ඡ බව (<i>appicchatā</i>)	gift තෑග්ග (<i>ātittheyya</i>)
final knowledge අවබෝධය (රහතුන්ගේ) (<i>añña</i>)	gift දෙන දේ (<i>dāna</i>)
final Nibbāna පිරිනිවන (<i>parinibbāna</i>)	giving up; generosity අත්හැරීම, වාගය(කායාගය) (<i>cāga</i>)
fitting ගැලපෙන (<i>kalla</i>)	goal නිශ්ඨාව, ඉලක්කය (<i>niṭṭhā</i>)
fixed course නියාම (<i>niyāma</i>)	goal ඉලක්කය (<i>pariyosāna</i>)
fixed in destiny නියතවම, ස්ථිරවම (<i>niyata</i>)	going forth (into homelessness), Buddhist novice ordination පැවිද්ද (<i>pabbajjā</i>)
flattery රැවටීම (<i>lapana</i>)	good කළාණ (<i>kalyāṇa</i>)
flood සැඩ පහර (<i>ogha</i>)	good හොඳ (<i>kalyāṇa</i>)
fool, foolish බාලයා, මෝඩ (<i>bāla</i>)	good යහපත් (<i>kalyāṇa</i>)
foot of a tree ගස්මුල, රුක් සෙවණ (<i>rukkhamūla</i>)	good conduct වරණ, හැසිරීම (<i>carāṇa</i>)
foothold in (suffix) මනාව පිහිටීම (<i>ogadha</i>)	good conduct සුවරිත, මනා හැසිරීම (<i>sucarita</i>)
force උපක්‍රමයෙන් (<i>upakkama</i>)	good destination සුගත, හොඳ උපත් (<i>sugati</i>)
force බලකර (<i>upakkama</i>)	good will අවාපාද (<i>abyāpāda</i>)
forerunner පූර්වාංගම කෙනා, පෙර ගමන් කරන කෙනා (<i>pubbaṅgama</i>)	good, benefit යහපත (<i>attha</i>)
form (i.e., materiality; visible object; form-sphere (existence) රූප (<i>rūpa</i>)	gossip සම්පච්චලාප, හිස් වචන (<i>samphappalāpa</i>)
formless (meditation or realm of existence) අරූප (<i>arūpa</i>)	graceful ප්‍රසාදනීය, පැහැදීම ඇති කරවන (<i>pāsādika</i>)
formless, formless attainment අරූප (<i>ārappa</i>)	gratification ආශ්වාදය (<i>assāda</i>)
fortuitously arisen ඉබේ හට ගත් (<i>adhiccasamuppanna</i>)	gratitude කෘතගුණය (<i>kataññutā</i>)
fortunate; the Fortunate One (epithet of the Buddha) සුගත (<i>sugata</i>)	great element මහාභූත (<i>mahābhūta</i>)
foul, foulness අසුභය (<i>asubha</i>)	great man මහාපුරුෂයා (<i>mahāpurisa</i>)
founder of a spiritual sect ආගමක නිර්මාතෘ (<i>titthakāra</i>)	greed ලෝභය (<i>lobha</i>)
freedom නිදහස, විමුක්තිය (<i>mutti</i>)	greedy ලෝභ (<i>luddha</i>)
fright උත්‍රාස (<i>uttāsa</i>)	gross ඕලාරික (<i>oḷārika</i>)
fruit ඵලය, ප්‍රතිඵලය (<i>phala</i>)	gross ගොරෝසු (<i>oḷārika</i>)
fulfillment පිරිපුන් බව, පරිපූර්ණ බව, පිරි යාම (<i>pāripūri</i>)	ground කාරණය (<i>nimitta</i>)
full ordination උපසම්පදාව (<i>upasampadā</i>)	group සන්ඝයා, පිරිස, සංඝ (<i>gaṇa</i>)
full understanding පරිපූර්ණ අවබෝධය (<i>pariññā</i>)	growth වර්ධනය, වැඩීම (<i>vuddhi</i>)
fully awakened සියල්ල අවබෝධ ක. (<i>abhisambuddha</i>)	guarding ආරක්ෂා කිරීම (<i>ārakkha</i>)
fully enlightened සම්බුද්ධ (<i>sambuddha</i>)	guidance මගපෙන්වීම නිසා (<i>nissaya</i>)
fully ordained Buddhist monk හික්ඛු (<i>bhikkhu</i>)	happiness; pleasure, pleasant (feeling); bliss සුභය, සුවය (<i>sukha</i>)
fully ordained Buddhist nun හික්ඛුණිය (<i>bhikkhunī</i>)	harm, ruin අනර්ථය (<i>anatta</i>)
future අනාගත (<i>anāgata</i>)	harm, ruin හානිය (<i>anatta</i>)
future මත්තෙහි (<i>āyatim</i>)	harmfulness, harming විහිංසාව, හිංසාව, හිංසා කි. (<i>vihimsā</i>)
future ඉදිරියේ (<i>āyatim</i>)	harmlessness අවිහිංසාව (<i>avihimsā</i>)
gain ලැබීම (<i>āya</i>)	harsh speech ඵරුස වචන (<i>pharusā vācā</i>)
gain ලාභය, ලැබීම (<i>lābha</i>)	hatred ද්වේශය (<i>dosa</i>)
gem, precious substance රතන, මැණික (<i>ratana</i>)	having the nature of ස්වභාවයෙන් යුතු (<i>dhamma</i>)
generation (mode of) යෝනිය, උපදින තැන (<i>yonī</i>)	health ආරෝග්‍ය (<i>ārogya</i>)
	health නිරෝගී (<i>ārogya</i>)
	heard අසන ලද (<i>suta</i>)
	heart හදවත (<i>ceto</i>)

heat උණසුම (<i>usmā</i>)	in harmony සමගී (<i>samagga</i>)
heat තේජෝ, රසීතය (<i>tejo</i>)	in the presence of සම්මුඛ, මුණ ගැසී (<i>sammukhā</i>)
heaven ස්වර්ගය, සුගතිය, දිව්‍ය ලෝකය (<i>sagga</i>)	in this very life මේ ජීවිතයේදීම (<i>ditṭhe'va dhamme</i>)
heavy බරපතල (වැරදි) (<i>garuka</i>)	in-breathing and out-breathing, in-and-out breathing
heedful අප්‍රමාදී (<i>appamatta</i>)	ආශ්වාස-ප්‍රශ්වාස (<i>assāsa-passāsa</i>)
heedfulness අප්‍රමාදය (<i>appamāda</i>)	inclination නැඹුරුවීම (<i>nati</i>)
heedless ප්‍රමාදී (<i>pamatta</i>)	inclination පිහිටවීම (සිත) (<i>paṇidhi</i>)
heedlessness ප්‍රමාදය (<i>pamāda</i>)	inclining (suffix) නැඹුරු වී (<i>pabbhāra</i>)
hell නිරය (<i>niraya</i>)	incompetent අව්‍යයක්ත (<i>abyatta</i>)
here and now සන්ධිට්ඨික (<i>sandiṭṭhika</i>)	increase වැඩිවීම (<i>bhiiyobhāva</i>)
higher mind වැඩු සිත (<i>adhicitta</i>)	indefatigability, indefatigably පසුනොබසින (<i>appaṭivānī</i>)
higher wisdom of insight into phenomena වැඩු ප්‍රඥාව (<i>adhipaññādhammavipassanā</i>)	individuality ආත්ම භාවය (<i>attabhāva</i>)
hindrance නීවරණ, වසන දේ (<i>nīvaraṇa</i>)	indolence කම්මැලි බව (<i>ālassa</i>)
hollow හිස් (<i>mogha</i>)	infatuation මුර්ජාවීම, මත්වීම (<i>mucchā</i>)
hollow man හිස් මිනිසා (<i>moghapurisa</i>)	infatuation මත් වීම (<i>sārāga</i>)
homelessness අනගාරික බව (<i>anagāriya</i>)	inference අන්වය (<i>anvaya</i>)
honor සත්කාර (<i>sakkāra</i>)	inference අනුවගීය (<i>anvaya</i>)
hospitality උපස්ථාන කී. (<i>paṭisanthāra</i>)	insight විදර්ශනාව, විපස්සනාව (<i>vipassanā</i>)
hostility බද්ධ වෛරය (<i>upanāha</i>)	insolence එකට එක කී. (<i>paḷāsa</i>)
how much more then...! කවර කලාද? (ප්‍රතිඵල, විපාක) (<i>ko pana vādo</i>)	inspired utterance උදාන (<i>udāna</i>)
hugeness of desires මහිච්ඡ බව (<i>mahicchata</i>)	instruction අනුසාසනාව (<i>anusāsanā, anusāsānī</i>)
human being මනුෂ්‍යයා (<i>manussa</i>)	insulting පරිභව කරන (<i>paribhāsaka</i>)
humble නිහතමානී (<i>nivāta</i>)	integrity සත්පුරුෂ බව (<i>soceyya</i>)
hungerless පිපාසය නැති (<i>nicchata</i>)	intelligent නුවණැති (<i>ajalo</i>)
hypocrisy මායාව (<i>māyā</i>)	intention සංකල්පය (<i>saṅkappa</i>)
hypocritical මායාකාරී (<i>māyāvī</i>)	internal ආධ්‍යාත්ම (<i>ajjhattika</i>)
identity සක්කාය (<i>sakkāya</i>)	internal අභ්‍යන්තර (<i>ajjhattika</i>)
identity view සක්කාය දිට්ඨිය (<i>sakkāyaditṭhi</i>)	internal, internally ආධ්‍යාත්මික (<i>ajjhattaṃ</i>)
ignorance අවිද්‍යාව (<i>avijjā</i>)	intoxicating drinks and drugs සුරා, මත්ද්‍රව්‍ය (<i>surāmerayamajjapamādatṭhāna</i>)
ill will ව්‍යාපාද (<i>byāpāda</i>)	intoxication මදය, මත්වීම (<i>mada</i>)
I-making අභංකාරය (මම යන) (<i>ahaṅkāra</i>)	investigation විමංසාව, විමසීම (<i>vimamsā</i>)
immeasurable මැනිය නොහැකි (<i>appameyya</i>)	inviting to come and see ඒනිපස්සික (<i>ehipassika</i>)
immediate, timeless අකාලික (<i>akālika</i>)	inviting to come and see ඇවිත් බලන්න (<i>ehipassika</i>)
immediate, timeless කාලයකට අයත් නැති (<i>akālika</i>)	inwardly firm ආධ්‍යාත්මයේ පිහිටි (<i>ṭhitatta</i>)
immovable නොසෙල්වෙන (<i>asamhira</i>)	irreproachable දොස් කිව නොහැකි (<i>anupavajja</i>)
impartiality සමාන බව (<i>samānattatā</i>)	irritation කේන්තිය (<i>upāyāsa</i>)
impermanent අනිත්‍යය (<i>anicca</i>)	joy ප්‍රමුදිත බව (<i>pāmojja</i>)
imperturbable නොසෙල්වෙන (ධ්‍යාන) (<i>āneñja</i>)	joy සොම්නස (<i>somanassa</i>)
impossibility සිදුවිය නොහැකි බව (<i>aṭṭhāna</i>)	judgment විනිශ්චය (<i>vinicchaya</i>)
imprisonment බන්ධන (<i>bandhana</i>)	jungle-highland වනාන්තර (<i>vanapattha</i>)
improvement වැඩීම, වර්ධනය (<i>virūhi</i>)	keen තියුණු, තීව්‍ර (<i>tibba</i>)
impudent අභංකාර (<i>pagabbha</i>)	killing beings සතුන් මැරීම (<i>pāṇātipāta</i>)
in a future life අනාගත ජීවිතයක (<i>abhisamparāyaṃ</i>)	knot (of mind) ගැටය (<i>gantha</i>)
in detail විස්තරව (<i>vitthata</i>)	knowledge ඤාණය, අවබෝධය (<i>ñāṇa</i>)
	lamentation වැලපීම (<i>parideva</i>)

land, ground භූමිය (*bhūmi*)
 language නිරුක්ති (*nirutti*)
 law මූල ධර්මය (*dhamma*)
 laziness කුසිත බව (*kosajja*)
 lazy කුසිත, කම්මැලි (*kusīta*)
 leader නායක (*pubbaṅgama*)
 leading to the elimination [of defilements] කෙලෙස්
 නැසීම (*abhisallekhika*)
 learned බහුශූත (*bahussuta*)
 legal issue අධිකරණය (*adhikaraṇa*)
 legal issue ආරවුල (*adhikaraṇa*)
 liberated විමුක්ති, නිදහස් වූ, මිදුන (*vimutta*)
 liberated by wisdom ප්‍රඥා විමුක්ත වූ
 (*paññāvimutta*)
 liberated in both respects උභතෝභාග විමුක්ත
 (*ubhatobhāgavimutta*)
 liberation විමුක්තිය, මිදීම, නිදහස (*vimutti*)
 liberation by wisdom ප්‍රඥා විමුක්ත බව
 (*paññāvimutti*)
 liberation of mind වේතෝ විමුක්තිය (*cetovimutti*)
 life ජීවිතය (*jīvita*)
 life, life span, vitality ආයුෂ (*āyu*)
 light ආලෝකය (*ābhā*)
 light ආලෝකය (*āloka*)
 light එළිය (*obhāsa*)
 light සැහැල්ලු (*lahuka*)
 livelihood ආජීවය (*ājīva*)
 livelihood ජීවත්වෙන විදිහ (*ājīva*)
 living being ප්‍රාණීන්, පණ ඇති සතුන් (*pāṇa*)
 lodging සේනාසන (*senāsana*)
 loss අහිමි වීම (*apāya*)
 loss අලාභය (*alābhā ... dulladdham*)
 loving-kindness මෙමත්‍රිය (*mettā*)
 low, inferior හීන, පහත් (*hīna*)
 lower ඔරම්භාගීය (*orambhāgiya*)
 lower world විනිපාත, අපායගාමී (*vinipāta*)
 luminosity ප්‍රභාශ්වර (*pabhāsa*)
 lust රාගය (*rāga*)
 majestic මහානුභාව (*mahasakkha*)
 making reverential salutation ඇදිලි බැඳ ගෞරව
 කී. (*pañjalika*)
 male lay follower උපාසක (*upāsaka*)
 malleable මෘදු, මොළොක් (*muḍu*)
 manifestation පැහැවීම (*paññāpana*)
 manifestation පහලවීම (*pātubhāva*)
 many people බොහෝ දෙනා (*bahujana*)
 mark නිමිත්ත (*nimitta*)
 markless සටහන් නැති (*animitta*)

masculinity පුරිස බව (*purisatta*)
 mass ගොඩ (*khandha*)
 master of Vedic knowledge වේදයේ පරප්‍රාප්ත
 (*vedagū*)
 mastery ජේවරියය (*issariya*)
 mastery වසභය (*vasa*)
 maturing in (suffix) පරිණාමය (*pariṇāmī*)
 maturity, maturation මේරීම (*vepulla*)
 mean කැදර (*kadariya*)
 meaning තේරුම ( )
 means උපාය (*upāya*)
 means උපක්‍රම (*upāya*)
 measureless අප්‍රමාණ (*appamāṇa*)
 medicinal requisites and [other] supports for the sick
 ගිලන්පස (*gilānapaccaya-bhesajja-
parikkhāra*)
 meditative attainment; සමාපත්ති (*samāpatti*)
 meditative development භාවනා වශයෙන් වැඩීම
 (*bhāvanā*)
 meditator භාවනා කරන කෙනා (*jhāyī*)
 mental මානසික (*cetasika*)
 mental මානසික (*mano*)
 mental barrenness සිතේ උල් (*cetokhila*)
 mentality and materiality නාම රූප (*nāmarūpa*)
 merit පින් (*puñña*)
 meriting confidence ප්‍රසාදනීය, පැහැදීම ඇති
 කරවන (*pāsādanīya*)
 meritorious පින්වත් (*puñña*)
 method (of exposition) ක්‍රමය (*pariyāya*)
 middle, middling මධ්‍යම, මැද (*majjhima*)
 mighty ආනුභාව සම්පන්න (*anubhāva*)
 mildness (*soracca*)
 mind සිත (*citta*)
 mind සිත (*ceto*)
 mind මනස (*mano*)
 mindfulness සිතිය, සතිය (*sati*)
 mindfulness of breathing ආනාපාන සතිය, හුස්ම
 ඉහල-පහල යාම ගැන සිතිය
 (*ānāpānasati*)
 mind-made මනෝමය, මනසින් සැකසූ
 (*manomaya*)
 mind-objects අරමුණු (*dhamma*)
 mine-making මමංකාරය (*mamaṅkāra*)
 mirage මිරිඟුව (*marīcikā*)
 misconduct දුශ්චරිත, වැරදි හැසිරීම (*duccarita*)
 misconduct මිච්චාරාය, වැරදි හැසිරීම
 (*micchācāra*)
 miserliness මසුරු (*macchariya, macchera*)
 misery දුක - අසහනය (මානසික) (*agha*)

misfortune අවාසනාව (*upasagga*)
 muddle-minded මොට වූ සිහිය ඇති (*mutṭhasati*)
 muddle-mindedness මුට්ට සිහිය, මොට වූ සිහිය (*mutṭhasacca*)
 naked ascetic නිර්වස්ත්‍ර (*acela, acelaka*)
 name නම (*nāma*)
 neither-painful-nor-pleasant (feeling) දුක් සැප නැති (*adukkhamasukha*)
 nibbana නිවන (*nibbāna*)
 nihilism නාස්තීක වාදය (*natthikavāda*)
 noble disciple ආර්යය ශ්‍රාවකයා (*ariyasāvaka*)
 noble truth ආර්යය සත්‍යය (*ariyasacca*)
 noble, noble one ආර්යය (*ariya*)
 nonattachment ආලය නැති (*anālaya*)
 nonattachment නොබැඳීම (*anālaya*)
 non-attention අමනසිකාරය (*amanasikāra*)
 non-contentment අනෘප්තිය (*asantuṭṭhi*)
 nondelusion අමෝහය (*amoha*)
 nongreed අලෝභය (*alobha*)
 non-gregariousness පිරිසක් සමග එක් නොවුණ (*අනවශ්‍ය ලෙස*) (*asamaggā*)
 nonhatred අද්වේෂය (*adosa*)
 nonreturner අනාගාමී (*anāgāmī*)
 nonself අනාත්ම (*anattā*)
 nonself අත්මයක් නැති (*anattā*)
 nose නාසය (*ghāna*)
 not knowing අනවබෝධය (*aññāna*)
 not otherwise වෙනත් විදියකට නොවේ (*anaññatha*)
 nothingness කිසිවක් නැති (*ākiccañña*)
 nutriment ආහාර (*āhāra*)
 object අරමුණ (*nimitta*)
 obliteration යළි හට නොගැනීම (*anabhāva*)
 observance වත, පුරුදු කී. (*vata*)
 obsessing මැඩගෙන, වසාගෙන (*pariyādāya*)
 obsession මැඩගැනීම (*pariyuṭṭhāna*)
 obstacle අන්තරාය (*antarāya*)
 obstacle බාධාව (*antarāya*)
 obstinacy දැඩි බව (*thambha*)
 obstruction ආවරණය (*āvaraṇa*)
 obtuse කෙළ තොළ (*eḷamūga*)
 occasion අවස්ථාව (*ṭhāna*)
 of few desires අල්පේච්ඡ (*apiccha*)
 offense ආපත්ති (*āpatti*)
 offense වැරද්ද (*āpatti*)
 omniscient සියල්ල දන්නා (*sabbaññū*)
 on account of (as suffix) හේතුව (*hetu*)

once in the past පෙර සිදුවූ, කලින් සිදුවූ (*bhūtapubbam*)
 once-returner සකදාගාමී (*sakadāgāmī*)
 one [who has] gone forth [into homelessness] පැවිදි (*pabbajita*)
 one attained to view දිට්ඨිසම්පන්න (*ditṭhippatta*)
 one beyond training අසේඛ (*asekha*)
 one beyond training හික්මී අවසන් කෙනා (*asekha*)
 one who investigates විමසන්නා (*upaparikkhitā*)
 one who owns nothing කිසිවක් අයිති නැති කෙනා (*akiñcana*)
 one who practices disgust පිළිකුල් බව පුරුදු කරන (*jegucchi*)
 one with huge desires මහිච්ඡ (*mahiccha*)
 one without lust for sensual pleasures විතරාගී (*vītarāga*)
 oneness එකභව (*සිතේ*) (*ekatta*)
 one-pointedness ඒකාග්‍රතාව (*ekaggatā*)
 one-way ඒකායන (*ekāyana*)
 openness විවෘත්ත බව (*vivara*)
 oral tradition අනුශ්‍රවයෙන් (*anussava*)
 oral tradition ශ්‍රවණයෙන් (*anussava*)
 order (of beings) සත්ව නිකාය (*nikāya*)
 origin සම්භවය, හට ගැනීම, මූලාරම්භය (*sambhava*)
 outsider බාහිර කෙනා (*bāhira*)
 pain කායික දුක (*dukkha*)
 passing away අස්ථංගමය (*atthagama, atthaṅgama*)
 passing away නැතිවීම (*atthagama, atthaṅgama*)
 passing away වූනවීම, මිය යාම (*cuti*)
 passion සරාගී බව (*sarāga*)
 past (time) අතීත (*atīta*)
 past abode (i.e., previous life) පෙර ජීවිත, අතීත ජීවිත (*pubbenivāsa*)
 path මග, මාර්ගය (*magga*)
 patience ඉවසීම (*khanti*)
 peace සාමය (*upasama*)
 peace සංසිදීම (*upasama*)
 peace ශාන්තිය, සාමය (*santi*)
 peaceful ශාන්ත, සාමකාමී (*santa*)
 penetration අවබෝධ ක. (*nibbedha*)
 penetration ප්‍රතිවේධ, අවබෝධය (*paṭivedha*)
 penetrative අවබෝධය ඇති කරවන (*nibbedhika*)
 perception හඳුනා ගැනීම, සඤ්ඤාව (*saññā*)
 perfection පාරමිතා (*pāramī*)
 permanent නිත්‍ය (*nicca*)
 perpetual අඛණ්ඩ (*asamaya*)

perpetual දිගටම (*asāmāyika*)
 perplexity සැක සංඛා (*kaṅkhā*)
 perseverance, persistence රැක ගැනීම (*sātacca*)
 person පුද්ගලික (*puggala*)
 person, man පුරුෂයා (*purisa*)
 personal preference රුචිය (*ruci*)
 personally පෞද්ගලික (*paccattam*)
 pertaining to the future life පරලොවට
 (*samparāyika*)
 pertaining to the higher mind සිත වැඩීමට
 හේතුවන (*ābhicetasika*)
 pertaining to the present life මෙලොවම
 (*ditṭhadhammika*)
 perturbable සෙලවෙන (*iñjita*)
 phenomena ධර්මතා (*dhamma*)
 phrase, phrasing ව්‍යංජන (*byañjana*)
 place තැන (*thāna*)
 placidity සම්පසාදය (*sampasādana*)
 plane of misery අපාය (*apāya*)
 pleased සතුටු බව (*attamana*)
 pleasing ප්‍රිය (*piya*)
 pleasure; pleasant (feeling); bliss; happiness සැපය,
 සුවය (*sukha*)
 pliant නම්‍යශීලී (*kalla*)
 proliferation ප්‍රපඤ්ච (*papañca*)
 pointless talk තිරිසන් කතා, නිසරු කතා, දෙතිස්
 කතා (*tiracchānakathā*)
 pondering ඕනෑකමින් සිතා බලනවා (*nijjhāna*)
 population ප්‍රජාව (*pajā*)
 position of beings සත්ව පද (*sattapada*)
 possessed of සම්පන්න, යුතු (*sampanna*)
 possessiveness අයිතිකාර කම (*pariggaha*)
 possibility වියහැකි බව (*thāna*)
 posture ඉරියව් (*iriyāpatha*)
 power බල (*bala*)
 practice ප්‍රතිපදාව (*paṭipatti*)
 practicing පුරුදු කී. (*paṭipanna*)
 practitioner of austerities තපස් රකින කෙනා
 (*tapassī*)
 praise ප්‍රශංසා (*pasamsā*)
 praise වර්ණනාව (*vaṇṇa*)
 praise සම්මාන (*siloka*)
 precepts and observances සිල ව්‍රත (*silabbata*)
 precursor පූර්වාංගම දේ, මූලින් එන දේ
 (*pubbanimitta*)
 prescribe අනුමත කරනවා (*paññāpeti*)
 present (time) වර්ථමාන (*paccuppanna*)
 principle of respect ගරුධර්ම (*garudhamma*)

proclaim ප්‍රකාශ කරනවා (*paññāpeti*)
 production ප්‍රභවය, නිපැයුම, නිශ්පාදනය
 (*pabhava*)
 production (of rebirth) විශේෂ උපත (*abhinibbatti*)
 production (of rebirth) පහල වීම (*abhinibbatti*)
 prone to anger ක්‍රෝධයට නැඹුරු (*kodhana*)
 proper conduct ආසමාචාරික (*abhisamācārika*)
 proper conduct වත් පිලිවෙත් සීලය
 (*abhisamācārika*)
 protection ආරක්ෂාව (*anurakkhaṇa*)
 proximate cause උපනිශ්‍රය (*upanisā*)
 psychic potency ඉර්ධි (*iddhi*)
 pure පිරිසිදු, පාරිශුද්ධ, නිර්මල (*suci*)
 pure abode සුද්ධාවාස බඹලොව (*suddhāvāsa*)
 purification පාරිශුද්ධත්වය, පිරිසිදු බව
 (*pārisuddhi*)
 purification විසුද්ධිය, පිරිසිදු බව (*visuddhi*)
 purity පිරිසිදු බව (*suddhi*)
 purpose, goal අරමුණ ( )
 pursuit හඹා යාම (*anuyoga*)
 qualities ගුණ ධර්ම (*dhamma*)
 quarrel කළහ (*kalaha*)
 quarrel රණ්ඩු (*kalaha*)
 quenched නිවීම (*nibbuta*)
 quenched සිසිල් වූ (*parinibbuta*)
 quest පර්යේෂනය, සෙවීම (*pariyesanā*)
 rag-robe පාංශුකූල (*pamsukūla*)
 rapture ප්‍රීතිය (*pīti*)
 realization සාක්ෂාත් කිරීම (*sacchikiriya*)
 reasoning තර්ක ක. (*takka*)
 rebirth උප්පත්තිය (*upapatti*)
 rebirth යළි උපත (*upapatti*)
 recollection සිහි කිරීම (අනුස්සති භාවනා)
 (*anussati*)
 recourse පිළිසරණ (*paṭisaraṇa*)
 rectitude අවංක බව (*ajjava*)
 reference, inference අනුමාන කිරීම (*apadesa*)
 reflection සිතීම (*cintā*)
 reflection ප්‍රත්‍යාවික්ෂා, යළි හැරී බැලීම
 (*paccavekkhana*)
 reflection නුවණින් සිහි කිරීම (*paṭisaṅkhāna*)
 refuge සරණ, පිහිට (*saraṇa*)
 refulgent glory සුභකිණ්ණ (*subhakiṇṇa*)
 regret පසුතැවීම (*kukkucca*)
 regret පසුතැවීම (*vippaṭisāra*)
 relatives and family members ඥාති පිරිවර
 (*ñātisālohitā*)

release, relinquishment අත්හැරීම, නිදහස් කි.
(*vossagga*)
 relinquishment අත් හැරීම (*paṭinissagga*)
 relinquishment පරිත්‍යාගය (*pariccāga*)
 remorse කුකුස් (*kukkucca*)
 remote jungle-highland lodgings in the forest දුර ඇත
 වන සෙනසුන් (*araññavanapatthāni pantāni
 senāsanāni*)
 renewed existence පුනර්භවය (*punabbhava*)
 renunciation නෙක්ඛම්මය (*cāga*)
 renunciation නෙක්ඛම්මය, කාමයන්ගෙන් වෙන්
 වූ (*nekkhamma*)
 repeatedly pursued යළියළි පුරුදු ක. (*āsevita*)
 repulsive පිලිකුල් (*paṭikkūla*)
 requisite පිරිකර (*parikkhāra*)
 resentment ආසානය (*āghāta*)
 resentment ගැටීම (*āghāta*)
 residue remaining ඉතිරියක් ඇතිව (*upādisesa*)
 residue remaining සෝපාදියේස (*upādisesa*)
 resolute කැප වීම (ජීවිතාශාව අත්හැර)
 (*pahitatta*)
 resolution යොමුකිරීම (*abhinīhāra*)
 resort ගෝචර (*gocara*)
 respected sir මාරිස (*mārisa*)
 restless විසිරුණු (*uddhata*)
 restlessness උද්ධව්වය (*uddhacca*)
 restlessness විසිරීම (*uddhacca*)
 restraint සංවර (*saṃvara*)
 result (of kamma) විපාකය, ප්‍රතිවිපාකය, ප්‍රතිඵලය
 (*vipāka*)
 retinue පිරිවර (*parivāra*)
 retinue පිරිස (*parisā*)
 reverential ගෞරව සහිත (*sagāra*)
 reverential salutation ඇදිලි බැඳ වැදීම (*añjali*)
 right, correct, perfectly සම්මා, යහපත්, හරි,
 නිවැරදි (*sammā*)
 righteous ධාර්මික (*dhammika*)
 righteous යහපත් (*sama*)
 rightness සම්මත (*sammatta*)
 rise and fall භටගැනීම-වැනසීම (*udayabbaya*)
 rivalry; violent; aggressive දැඩි (*sārambha*)
 robe සිවුර (*cīvara*)
 root මූල (*mūla*)
 round (of existence) සංසාර ගමන (*vaṭṭa*)
 ruler (*inda*)
 saddened දුක්මුසු (*dummana*)
 sage මුනිවරයා (*muni*)
 satisfied තෘප්තිමත් (*abhirata*)

satisfied සතුටු (*abhirata*)
 scattered; distracted (of mind) විසිරුණු (*vikkhitta*)
 schemata (*mātikā*)
 scrutiny තුලනය, සංසන්දනය (*tulanā*)
 search සෙවීම (*esanā*)
 seclusion විවේකය (*paṭisallāna*)
 seclusion විවේකය (*viveka*)
 security ක්ෂේම භූමිය, බිය රහිත (*khema*)
 seen දැක්ක, දුටු (*diṭṭha*)
 self ආත්මයට (*attā*)
 self-confidence, ground of self-confidence විසාරද
 බව (*vesārajja*)
 self-confident විසාරද (*visārada*)
 self-control ආත්ම දමනය (*dama*)
 self-control සංයමය, ආත්මදමනය (*saṃyama*)
 self-controlled සංයමයෙන් යුතු (*saññatā*)
 self-mortification අත්තකිලමථානුයෝගය
 (*attakilamatha*)
 self-mortification ගරිරයට දැඩි දුක් දීම
 (*attakilamatha*)
 self-overestimation අධි තක්සේරුව (*adhimāna*)
 sense faculties ආයතන (*āyatana*)
 sense of urgency සංවේගය (*saṃvega*)
 sensed දැන ගත්, මුත (*muta*)
 sense-sphere (existence) කාම භවය (*kāma*)
 sensual desire කාමාශාව (*kāmacchanda*)
 sensual happiness කාම සැපය (*kāmasukhallika*)
 sensual pleasure කාමය (*kāma*)
 sensuous කැමැත්ත ඇතිවන (*kamanīya*)
 serenity සමථය (*samatha*)
 setback පිරිහීම (*parābhava*)
 settled සමාහිත (*samāhita*)
 settled on අවසන් කිරීම (*allīna*)
 sexual intercourse මෙමුච්ඡාරා, කාම සේවනය
 (*methuna*)
 sexual misconduct කාමයෙහි වැරදි ලෙස හැසිරීම
 (*kāmesu micchācārā*)
 shame of wrong doing ලැජ්ජාව (පවට) (*hiri*)
 shameless, shamelessness ලැජ්ජා නැති (පවට)
 (*ahirika*)
 sharing බෙදාගන්න (*saṃvihāga*)
 should be repeatedly pursued; should be associated
 with සේවනය (යළි යළි) කල යුතු
 (*sevitabba*)
 shrine චෛත්‍යය (*cetiya*)
 signal සඥාව (*nimitta*)
 silence තුෂ්නීභූත, නිශ්ශබ්ද (*tunhībhāva*)
 six sense faculties ආයතන හය (*saṭṭāyatana*)
 skilled දක්ෂ (*kusala*)

skillful දක්ෂ (dakkha)
 slanting towards (suffix) නැමුණු (ninna)
 sleepiness නිදිමත, නිදිබර ගතිය (middha)
 sloping towards (suffix) නැමුණු (pona)
 sluggishness ලිහිල් කිරීම (līnatta)
 smell ගන්ධ, ගඳ සුවඳ (gandha)
 socializing සමාජශීලී (samsagga)
 solitude හුදෙකලා, විවේකී (paviveka)
 sorrow සෝකය (soka)
 soul ජීවය (jīva)
 sound ශබ්දය (sadda)
 space අවකාශය (ākāsa)
 specific conditionality භේතු සහිත (idappaccayatā)
 speech වච්චි (vācā)
 sphere තලය (avacara)
 sphere of afflicted spirits ප්‍රේත විෂය (pettivisaya)
 spirit, non human අමනුස්ස (amanussa)
 spirit, non human නොමිනිස් (amanussa)
 spiritual life උතුම් නිවන් මග (brahmacariya)
 spiritual, non-carnal නිරාමිස (nirāmisa)
 spontaneously reborn ඕපපාතික (opapātika)
 stabilization පිහිටීම (thiti)
 stain මල බැඳෙන (mala)
 standing up උච්ඡාන වීරිය (uṭṭhāna)
 standpoint for views දරණ මතය (ditṭhiṭṭhāna)
 steadfast නුවණැති (dhīra)
 stealing අදින්නාදානය (adinnādāna)
 stealing සොරකම (adinnādāna)
 stilling (of formations) සංසිද්ධිම (samatha)
 stirring කැළඹෙන (eja)
 stream ගංගාව (abhisanda)
 stream (of the Dhamma) සැවපහර (sota)
 stream enterent සෝවාන් වූ කෙනා (sotāpanna)
 stream-entry සෝවාන්වීම (sotāpatti)
 streaming radiance ආභස්සර (ābhassara)
 strength ශක්තිය (thāma)
 striving පධන් වීරිය (padhāna)
 stupid අඤාන (jaḷa)
 subduing (of lust, etc.) දුරලීම (vinaya)
 sublime ප්‍රණීත (paṇīta)
 subsiding උපසමය, සංසිද්ධිම (vūpasama)
 subtle සුබුම, සියුම් (sukhuma)
 subtlety සුබුම බව, සියුම් බව (sokhumma)
 success සම්පන්නිය (sampatti)
 suffering දුක (dukkha)
 superhuman distinction in knowledge and vision
 worthy of the nobles ones උතුරු මිනිස් දම්

(uttarimanussadhammā
 alamariyañānadassanavisesa)
 support උදව්ව (adhittāna)
 Supreme Buddha බුදුරජාණන් වහන්සේ (buddha)
 sympathy දයාව (anudayā)
 taint ආශ්‍රව (āsava)
 tainted ආශ්‍රව සහිත (sāsava)
 taken hold of බැඳී ගිය (ajjhūpagata)
 talk කථා (kathā)
 taming දමනය (dama)
 tangible පහස (phoṭṭhabba)
 tantalizing කෙළෙස් අවුස්සන (rajanīya)
 taste රස (rasa)
 teacher සාස්තෘ (satthā)
 teaching (of the Dhamma) දේශනාව (desanā)
 term, reckoning යෙදුම (saṅkhā)
 terror ලොමුබැහැරැන්වීම (lomahaṃsa)
 thankfulness කෘතගුණ දැක්වීම (kataveditā)
 the Blessed One භගවා (bhagavā)
 the conceit “I am” අස්මිමානය (asmimāna)
 the conceit “I am” මම යන මානය (asmimāna)
 the far shore එතෙර (pāra)
 the good Dhamma සද්ධර්මය (saddhamma)
 the time of a finger-snap අසුරු තැනක් ගසන
 තරම් වෙලාව (accharāsaṅghātamattam)
 the wrong Dhamma අසද්ධර්මය (asaddhamma)
 thirst තිබහ (tasiṇā)
 thirst පිපාසය, තිබහ (pipāsa)
 this state of being මේ ආත්ම භාවය (itthatta (1))
 thoroughbred ආජානීය (ājānīya)
 thought විතර්ක (vitakka)
 through that factor එකරුණිත් (tadaṅgena)
 timely කාල (kāla)
 timidity (sārajja)
 Titans අසුර (asura)
 to abandon අත්හරිනව (pajahati)
 to abuse ආක්‍රෝෂ ක.ල බණිනව (akkosati)
 to attain (final) Nibbāna පිරිනිවන් පෑම
 (parinibbāyati)
 to awaken to අවබෝධ ක. (abhisambujjhati)
 to be agitated කලබල වෙ. (paritassati)
 to be emancipated නිවන කරා ගෙන යන,
 පමුණුවන (niyati (niyyāti))
 to become hostile තරහ ගැනීම (byāpajjati)
 to blame බණිනව (upavadati)
 to blame උපවාද ක. (upavadati)
 to bow නැමෙනව (namati)

to break through to, to make a breakthrough ධර්මය
 තුලට යනව (*abhisameti*)
 to censure (formal) ගරහනව (*garahati*)
 to claim ප්‍රකාශ ක. (*paṭijānāti*)
 to consider (as a lay follower) දරාගන්නවා (*dhāreti*)
 to cultivate බහුල ව පුරුදු ක., වඩනව
 (*bahulikaroti*)
 to decree [a training rule] පැනවීම (විනය නීති)
 (*paññāpeti*)
 to delight in අභිනන්දනා ක. (*abhinandati*)
 to delight in සතුටින් පිලිගැනීම (*abhinandati*)
 to describe විස්තර ක. (*paññāpeti*)
 to develop වඩනව (*bhāveti*)
 to directly know විශේෂයෙන් දැන ගැනීම
 (*abhijānāti*)
 to dispel නැති ක. බැහැර ක. (*vinodeti*)
 to dwell for the day දවල් කාලය ගත කි.
 (*divāvihārāya*)
 to examine (with the mind) පරීක්ෂා කි. (සිතීන්)
 (*anupekkhati (w/ manasā)*)
 to exhort අවවාද ක. (*ovadati*)
 to experience අත්දකිනව (*paccānubhoti*)
 to experience අත්දකිනව (*paṭisaṃvedeti*)
 to falter හැකිලෙනව එහෙට මෙහෙට,
 පැකිලෙනව (*saṃsādeti*)
 to fully understand හොඳින්, මනාකොට,
 මුළුමනින් අවබෝධ ක. (*parijānāti*)
 to generate (a volitional formation) අභිසංස්කරණය
 (*abhisankharoti*)
 to generate (a volitional formation) විශේෂයෙන්
 සකස් ක. (*abhisankharoti*)
 to insult පරිහව ක. (*paribhāsati*)
 to intend සිතනව (*ceteti*)
 to lie within ඇතුළේ තැන්පත් වීම (*anuseti*)
 to pardon සමාව ගැ. (*paṭiganhāti*)
 to perceive හඳුනා ග. (*sañjānāti*)
 to pervade පතුරුවා වාසය ක. (*pharati*)
 to plan සැලසුම් ක. (*pakappeti*)
 to recall මතක් කිරීම (*abhijānāti*)
 to recognize හඳුනා ග. (*samanupassati*)
 to repeatedly pursue පුරුදු ක. (*āsevati*)
 to reprove වෝදනා ක. (*codeti*)
 to reprove පෙරළා වෝදනා ක. (*paṭicodeti*)
 to resolve on (in relation to meditation) අධිෂ්ඨාන
 කි. (*adhīṭṭhāti*)
 to resolve upon බැස ගැනීම (*adhimuccati*)
 to retain in mind (in relation to learning of the
 Dhamma) දරාගන්නවා (මතකයේ)
 (*dhāreti*)

to terminate නැති ක. (*byantikaroti*)
 to think හිතනව, සිතනව (*maññati*)
 to understand තේරුම් ගන්නව, දැන ගන්නව
 (*pajānāti*)
 to understand අවබෝධ ක. (*vijānāti*)
 to wait upon, to attend upon ඇසුරු ක.
 (*payirupāsati*)
 to welcome ගුණ කීම (*abhivadati*)
 tongue දිව (*jivhā*)
 trainee හික්මෙන කෙනා (*sekha*)
 training හික්මෙන (*sikkhā*)
 training rule සික්ෂාපද (*sikkhāpada*)
 tranquillity පස්සද්ධිය, සංසිද්ධි (*passaddhi*)
 transcendence ඉක්මවා යෑම (*samatikkama*)
 transgression වැරද්ද (*accaya*)
 trouble උපද්‍රව්‍ය (*upaddava*)
 true knowledge විද්‍යාව (*vijjā*)
 true person සත්පුරුෂයා (*sappurisa*)
 true way න්‍යාය (*ñāya*)
 truth සත්‍යය (*sacca*)
 uncertainty විමතිය, ස්ථිර නැති බව (*vimati*)
 unconcerned අනපේක්ෂ (*anapekha*)
 unconditioned අසංඛත (*asaṅkhata*)
 unconditioned සකස් නොවූ (*asaṅkhata*)
 undeclared ප්‍රකාශ නොකල (*abyākata*)
 undeclared නොපැවසූ (*abyākata*)
 underlying tendency අනුසය (*anusaya*)
 understood තේරුම් ගත් (*anubuddha*)
 undirected නොපිහිටි (*appaṇihita*)
 unerring අසත්‍යයක් නොවන (*avitatha*)
 unestablished නොපිහිටි (*appaṭiṭṭhita*)
 unfortunate අවාසනාවන්ත (*duggata*)
 unhindered අනාවරණ (*anissita*)
 unhindered නොවැසුණු (*anissita*)
 unification (of mind) එකඟබව (සිතේ)
 (*ekodibhāva*)
 universal seer අවබෝධ කල යුතු සියල්ල
 අවබෝධ කල (*aññadatthu*)
 unlearned අශ්‍රුතවත් (*assutavā*)
 unreliable අස්වැසිලි නැති (*anassāsika*)
 unrighteous විසම බව, අධාර්මික බව (*visama*)
 unshakable වෙනස් නොවන (*akuppa*)
 unshakeable confidence අවේච්චප්‍රසාදය,
 නොසෙල්වෙන පැහැදීම (*aveccapasāda*)
 unshaken නොසෙල්වෙන (*macala*)
 unstable අස්ථිර (*addhuva*)
 unstirred නොකැලඹුණු (*aneja*)
 unsurpassed, unsurpassable අනුත්තර (*anuttara*)

unsurpassed, unsurpassable උත්තම (*anuttara*)
 untranslated: (1) as bhikkhusaṅgha, Buddhist
 monastic order; (2) as sāvakasaṅgha,
 community of noble disciples සංඝ (*saṅgha*)
 untranslated: “Rose-Apple Land”, the Indian
 subcontinent ජම්බුද්වීපය (*jambudīpa*)
 untranslated: a “privately enlightened one” පච්චේක
 බුද්ධ (*paccekabuddha*)
 untranslated: a measure of distance *It was taken to be
 the distance covered by an ox cart in one day
 (8 miles (13 km) යොජන (yojana)*
 untranslated: a member of the merchant class
 වෛශ්‍ය කුලය (*vessa*)
 untranslated: a member of the warrior administrative
 class ක්ෂත්‍රීය (*khattiya*)
 untranslated: a member of the worker class ශුද්‍ර
 කුලයේ (*sudda*)
 untranslated: a state of deep meditative
 concentration ධ්‍යාන (*jhāna*)
 untranslated: a sublime deity of the brahmā world
 බ්‍රහ්මයා (*brahmā*)
 untranslated: a supernatural bird of prey, arch-
 enemy of සුපණ්ණ (*supaṇṇa*)
 untranslated: a type of deity dwelling in trees and
 plants ගන්ධර්ව (*gandhabba*)
 untranslated: an aspirant for Buddhahood
 බෝධිසත්ව (*bodhisatta*)
 untranslated: ancient Indian scripture වේදය (*veda*)
 untranslated: code of monastic rules ප්‍රාතිමෝක්ෂ
 (ප්‍රාතිමොක්ඛා) (*pātimokkha*)
 untranslated: epithet of the Buddha “Thus
 Come/Gone One” තථාගත (*tathāgata*)
 untranslated: meditation device කසීණ (*kaṣiṇa*)
 untranslated: need an explanation of what exactly this
 means in terms of an offense පච්චි ඇවුන්
 (පච්චිට්ඨි) (*pācittiya*)
 untranslated: need an explanation of what exactly this
 means in terms of an offense පාටිදේසනීය
 (පාටිදේසනීය) (*pāṭidesanīya*)
 untranslated: need an explanation of what exactly this
 means in terms of an offense සංඝාදිශේෂ
 (සංඝාදිශේෂ) (*saṅghādisesa*)
 untranslated: the Buddha’s teaching ධර්මය
 (*dhamma*)
 untrue person අසත්පුරුෂයා (*asappurisa*)
 unwholesome අකුසල් (*akusala*)
 upper robe උතුරු සිවුර (*uttarāsaṅga*)
 vanishing වැනසීම (*vaya*)
 vanquisher සියල්ල මැඩලන කෙනා (*abhibhū*)
 verbal වචී, වාචසික (*vacī*)
 verve මහන්සිය (*ussoḥhi*)

very powerful මහානුභාව (*mahiddhika*)
 view ද්‍රෂ්ටිය, දැක්ම (*ditṭhi*)
 view of self ආත්ම දෘෂ්ටිය (*attānuditṭhi*)
 violent දරුණු (*bhusā*)
 violent; aggressive; rivalry දැඩි (*sārambha*)
 virtuous behavior, precept සීලය (*sīla*)
 virtuous, possessed of virtuous behavior සීල්වන්
 (සීල්ව) (*sīlavā*)
 vision දැක්ම (*cakkhu*)
 vision දර්ශනය (*dassana*)
 void හිස් (*rittaka*)
 volition චේතනාව (*cetanā*)
 volition සංචේතනාව, චේතනාව (*sañcetanā*)
 volitional formation සංස්කාර (පංච
 උපදානස්කන්ධයේ) (*saṅkhāra*)
 volitional formation; determination ඔබ්බරියය
 (අබ්බරිය) (*abhisāṅkhāra*)
 wakefulness නිදි වැරීම (*jāgariya*)
 wanderer (non-Buddhist) පරිබ්‍රාජක (*paribbājaka*)
 water ආපෝ (*āpo*)
 way ආකාරය (*ākāra*)
 way විදිහ (*pariyāya*)
 way of practice ප්‍රතිපදාව (*paṭipadā*)
 wearing away දිරවා දැමීම (*nijjarā*)
 weighty offense බරපතල වරද (*garudhamma*)
 welfare හිත සුව (*hita*)
 well behaved ජේසල, හොඳින් හික්මුණ (*pesala*)
 well consolidated හොඳින් ප්‍රගුණ කල (*suparicita*)
 well-prepared, conditioned සකස් කළ
 (විශේෂයෙන්) (*abhisāṅkhata*)
 wheel චක්‍රය, රෝදය (*cakka*)
 wheel-turning monarch චක්‍රවර්ති රජු, සක්විති රජු
 (චක්‍රවර්ති) (*cakkavattī*)
 wholesome කුසල (*kusala*)
 wieldy කර්මණ්‍ය (*kammañña*)
 wieldy ක්‍රියාවට යෝග්‍ය (*kammaniya, kammanīya*)
 wild colt බාලවර්ගයේ අශ්වයා (*khaluṅka*)
 wisdom ප්‍රඥාව, නුවණ (*paññā*)
 wise පණ්ඩිත (*paṇḍita*)
 wise (one), the wise නුවණැත්තා (*viññū*)
 wise consideration නුවණින් විමසීම (*yoniso
 manasikara*)
 wise person ඥාණවන්ත කෙනා (*paṇḍita*)
 wish, desire ආශාව (*icchā*)
 with energy aroused පටන්ගත් වීරිය
 (ආරද්ධවරිය) (*āradhaviya*)
 with great influence මහේශාකාස (*mahesakka*)

with mindfulness established සිහිය පිහිටා
(*upaṭṭhitasati*)
with unwise consideration (ayonisomanisikara)
අනුවණින් (*ayoniso*)
withdrawn ඉවත් කරගෙන (*vavakaṭṭha*)
withdrawn පිරිසෙන් වෙන් වීම (*vūpakaṭṭha*)
without discernible beginning ආරම්භයක් සෙවිය
නොහැකි (*anamataḡga*)
without discernible beginning පටන්ගත් තැනක්
සෙවිය නොහැකි (*anamataḡga*)
world ලෝකය (*loka*)

world-contraction සංවට්ට (*saṃvaṭṭa*)
world-expansion වවට්ට (*vivaṭṭa*)
worldling පාඨශ්ඡන, පුහුදුන් (*puthujjana*)
worldly ආමිස (*āmisā*)
world-transcending ලෝකෝත්තර (*lokuttara*)
wrong වැරදි, මිථ්‍යා (*micchā*)
wrong course වැරදි ක්‍රමය (*micchatta*)
wrong grasp දැඩිව අල්ලා ගැනීම (*parāmāsa*)
young deva දෙවපුත් (*devaputta*)
zeal උත්සාහය (*ussāha*)